

Το άθλημα της Πίστεως (Κυριακή ΙΑ΄ Λουκά - των Προπατόρων)

[Ορθοδοξία](#) / [Ιερός Άμβων](#)

[Γέροντας Ιωσήφ Βατοπαιδινός \(† 2009\)](#)

Στο απολυτίκιο της εορτής των Αγίων Προπατόρων αναφέρεται ότι «εν πίστει τους Προπάτορας εδικαίωσας, την εξ Εθνών δι' αυτών προμνηστευσάμενος Εκκλησίαν». Πόσο βαθειά νοήματα έχουν αυτά τα λόγια, αν τα προσέξετε! Εδικαιώθησαν οι Προπάτορες, που αποτελούν το θεμέλιο της Εκκλησίας, και που φανερώνουν την αφορμή της σχέσεως του Θεού μετά των ανθρώπων πρακτικά.

Και ποίοι ήσαν οι Προπάτορες; Άνθρωποι φυσικά, εθνικοί. Όπως και όλοι οι άνθρωποι, εθνικοί ήσαν τότε. Μετά την πτώση, ο άνθρωπος τα έχασε και ακολουθούσε τον ιδικό του δρόμο. Και ο Θεός εξέλεξε από το σύνολο των ανθρώπων μερικούς, τους οποίους εκάλεσε να τον πιστεύσουν και να τον ακολουθήσουν. Και επείσθησαν. Δια της πίστεως απεδέχθησαν την κλήση αυτή του Θεού και έγιναν φίλοι Του, ούτως ώστε, όταν ο Θεός απεκαλύφθη, να λέγεται «εγώ ειμί ο Θεός Αβραάμ και ο Θεός Ισαάκ και ο Θεός Ιακώβ».

Με την πίστη την οποία απεδέχθησαν και ακολούθησαν τον Θεό, έφθασαν σε τέτοιο ύψος, ούτως ώστε ο Θεός, όταν αποκαλύπτεται, να αποκαλείται Θεός αυτών. Και κατά αυτό τον τρόπο να δημιουργείται μια σχέση, μια αγχιστεία, μια συγγένεια πλέον, μεταξύ ανθρώπων και Θεού. Και αυτός ο πανίσχυρος δεσμός να γεννάται μόνο από την πίστη. «Εν πίστει τους Προπάτορας εδικαίωσας». Βλέπετε τι μεγάλο πράγμα είναι η πίστη; Αυτό ακριβώς ζητά ο Θεός από τον άνθρωπο. Και ακούομε εν συνεχεία από τον Απ. Παύλο τον ωραίο εκείνο ύμνο. Διότι δεν είναι απλώς μια επιστολή, ένα σύγγραμμα, που έγραψε ένας φωτισμένος άνθρωπος. Αυτός είναι ένας θεούφαντος ύμνος. «Οι Άγιοι Πάντες δια πίστεως» - και αρχίζει να λέει εκεί βέβαια για τους Προπάτορες-«κατηγωνίσαντο βασιλείας, ειργάσαντο δικαιοσύνην, επέτυχον επαγγελιών, έφραξαν στόματα λεόντων, έσβεσαν δύναμιν πυρός, ενεδυναμώθησαν από ασθενείας, εγεννήθησαν ισχυροί εν πολεμώ, παρεμβολάς έκλιναν αλλοτρίων έλαβον γυναίκες εξ αναστάσεως τους νεκρούς αυτών άλλοι δε ετυμπανίσθησαν..., έτεροι δε εμπαιγμών και μαστιγών πείραν έλαβον, έτι δε δεσμών και φυλακής· ελιθάσθησαν, επρίσθησαν, επειράσθησαν...» (Εβρ. 11, 33-37) και συνεχίζει όλο τον υπέροχο ύμνο τον οποίο γνωρίζετε.

Και όλα αυτά τα άθλα, όλοι οι θρίαμβοι οι οποίοι παρέτειναν και ολοκλήρωσαν την σχέση της ανθρωπινής φυλής μετά του Θεού, εγεννήθησαν από την πίστη. Αυτή είναι, που μας σώζει. Η πίστη είναι που προεκτείνεται και στον καθένα μας και στο

σύνολο των πιστών και αυτό ακριβώς είναι που δικαιώνει τα πάντα.

Ερχόμεθα τώρα σε ένα βαθύτερο μυστήριο. Όλοι αυτοί οι Προπάτορες, ήσαν εκείνοι, οι οποίοι εξ αποκαλύψεως ήσαν κεκλημένοι και άρα εις αυτούς τους ανθρώπους επρόκειτο να δοθούν οι ευλογίες, διότι ο Θεός τους προώρισε και τους εκάλεσε και έμεινε μαζί τους, ούτως ώστε να καυχάται ότι είναι Θεός αυτών. Αυτοί έλαβαν κατευθείαν τις επαγγελίες και κατά πρόσωπο ωμιλούσαν με τον Θεό. Και όμως όλοι αυτοί παρόλη την βεβαιότητα της επαγγελίας η οποία επεφάνετο επάνω τους αποτελεσματικά, εκέρδισαν την Θεοσέβεια, την ευσέβειά τους και γενικά την προς τον Θεό στροφή τους, με ένα περιεκτικό σταυρό, δηλαδή με θλίψεις, με οδύνες, με διωγμούς, με ταλαιπωρίες, και σχεδόν παρήλθαν από τον κόσμο αυτό, χωρίς να ιδούν τίποτε από όλα εκείνα τα οποία τους υπεσχέθη ο Θεός, παρά μόνο σύμβολα και κατά περιόδους διάφορες αντιλήψεις. Βλέπετε το μυστήριο; Εις αυτή την κοιλάδα του Κλαυθμώνος, οι Θείες επαγγελίες από μέρους βλέπονται, από μέρους γινώσκονται και από μέρους αποκαλύπτονται. Εδώ ακριβώς είναι που εφαρμόζεται το «τις σοφός και φυλάξει ταύτα και συνήσει τα ελέη του Κυρίου» (Ψαλμ. 106,43).

Αυτός είναι ο τρόπος, με τον οποίο εμείς οι κεκλημένοι δια της πίστεως μένομε και εφαρμόζομε την υπόσχεσή μας προς τον Θεό και τις επαγγελίες Του. Πάλι ερμηνεύοντες δια της πίστεως, μέσα σε μια απέραντη μακροθυμία, υπομονή και καρτερία, μέσα στις διάφορες δοκιμασίες από πειρασμούς, θα τελειωθούμε και εμείς καθώς όλοι οι γιοι. Προχωρούμε λοιπόν με την ίδια πίστη, που δεν είναι πλέον αφηρημένη, διότι οι επαγγελίες ήλθαν, το πλήρωμα του χρόνου έφθασε και έγινε η σάρκωση του Θεού Λόγου και παρουσιάστηκε ο «της μεγάλης βουλής άγγελος» (Ζαχ. 9,6). Η πίστη μας είναι συγκεκριμένη, διότι ήλθε ο Μονογενής Υιός του Θεού. Τον είδαμε, Τον εψηλαφήσαμε, Τον ακούσαμε και ήδη Τον κατέχομε. Τώρα, σε μας, η πίστη είναι κάτι παραπάνω. Δεν είναι η απλή εκείνη πίστη των Προπατόρων, που προσδοκούσαν, ότι οπωσδήποτε σύμφωνα με την υπόσχεσή Του ο Θεός θα έλθει κάποτε και θα σώσει τους απογόνους των και γενικά όλη την ανθρωπότητα. Επεράσαμε τα όρια αυτής της εισαγωγικής πίστεως και εισήλθαμε στην υψηλότερα πίστη, της πραγματικής πλέον παρουσίας της επαγγελίας του Θεού.

Τώρα πλέον με αναπεπταμένο το φρόνημα, χωρίς ποτέ να φοβούμεθα, είμεθα πεπεισμένοι ότι, εφόσον ο Κύριος μας εκάλεσε και ευρισκόμεθα πλέον στο δρόμο αυτό τον στενό, τον τεθλιμμένο, πού ανάγει στον Γολγοθά, θα ιδούμε και την ανάσταση.

Οι διάφορες αντιξοότητες και πειρασμοί που προκύπτουν, είτε από τον σατανά, είτε από τα τόσα άλλα που υπάρχουν μέσα στην ζωή μας, δεν είναι κάτι το οποίο μας απειλεί, μας φράζει τον δρόμο, μας γεννά αμφιβολία, αλλά είναι τα μυστικά εκείνα πρακτικά μέσα, δια των οποίων κατεργάζεται το μυστήριο του Σταυρού. Είναι οι τρόποι μέσω των οποίων θα αποδείξωμε την πίστη μας ορθή, για να

δικαιούμεθα της επαγγελίας Του. Όταν βλέπουμε πειρασμούς, σηκώνομε το ανάστημά μας και συνεχίζομε, διότι η παρουσία των είναι σαφής απόδειξη, ότι η Θεία Χάρις, η οποία μας εκάλεσε και μας έβαλε μέσα στον δρόμο της γνώσεως, ευρίσκεται αυτή την ώρα μαζί μας και μας ερεθίζει για το βραβείο της προαγωγής. Τι χρειαζόμεθα τώρα; Καρτερία και υπομονή. Περισσότερο όμως η καρτερία και η υπομονή μας θα γιγαντώνεται, όταν το θέμα του πειρασμού, οποιουδήποτε πειρασμού, άγεται προς το θέμα της αγάπης του πλησίον μας. Εκεί θα είναι περισσότερο η προσοχή μας. Γιατί η αποκαλυφθείσα αλήθεια, «η Καινή Κτίσις», ο Ιησούς μας, αφού μας απέδειξε με όλη την λεπτομέρεια τον τρόπο της καταγωγής μας, τον τρόπο της σχέσεως μας μετά του Θεού και τανάπαλιν, απεφάσισε να μας πει και μία καινή εντολή, «Εντολή καινήν δίδωμι υμίν, ίνα αγαπάτε αλλήλους» (Ιωάν. 13,34). Και όπως γνωρίζετε, από τις ερμηνείες των Πατέρων μας, «εκ του πλησίον ημών εστίν η σωτηρία». Υπερτονίζουν οι Πατέρες ότι η εντολή της αγάπης είναι το κεφάλαιο όλων των αρετών και εντολών. Δεν είναι μια ελεύθερη αρετή, την οποία κατά βούληση κανείς κατεργάζεται. Για μας είναι καθήκον, γιατί αυτό είναι το έμβλημά μας, είναι το ένημά μας, που αποδεικνύει από που καταγόμεθα και που κατευθύνεται ο δρόμος μας.

Γι' αυτό να είστε προσεκτικοί. Κάθε εντολή που προήλθε από το στόμα του Θεού, για μας είναι δόγμα. Αλλά η εντολή της αγάπης, είναι κάτι παραπάνω. Γιατί, βλέπετε, ότι Αυτός Ούτος ο Ιησούς μας, που είναι το κέντρο της αγάπης μας, ονομάζεται καθαυτό Αυτοαγάπη. «Ο Θεός αγάπη εστί και ο μένων εν τη αγάπη, εν τω Θεώ μένει και ο Θεός εν αυτώ» (Α' Ιωάν. 4,16).

Ιδού λοιπόν. Εάν θέλωμε να «μείνωμε εν τω Θεώ και να μένει ο Θεός εν ημίν», δεν υπάρχει άλλος τρόπος και άλλος δρόμος από το νόημα της αγάπης. Γι' αυτό να μην είστε πρόχειροι μέσα στον δαίδαλο των παρεξηγήσεων, που είναι το ευχερέστερο εργαλείο του σατανά, για να προκαλεί συγκρούσεις και διαφωνίες. Εκεί να εντείνετε την προσοχή σας. Προκειμένου να πληγώσετε την αγάπη, καλύτερα να διαρρήξετε οτιδήποτε ευρίσκεται μπροστά σας. Κατά την γνώμη των Πατέρων, εκείνος ο οποίος πταίει στην αγάπη, είναι όμοιος με τον δούλο εκείνο που εράπισε στην παρειά τον Ιησού.

Δεν εννοούμε, ότι δήθεν μόνο με την αγάπη, με μόνο μια λέξη, προδιαγράφαμε και χαρακτηρίζομε την χριστιανική μας ζωή. Γιατί η αγάπη είναι αποτέλεσμα. Μαζί με την προσοχή μας στη φυλακή πασών των εντολών, περισσότερο στρέφεται το ενδιαφέρον μας εις αυτό τον δεσμό. Γιατί, αν τούτο κρατήσουμε, να είσθε βέβαιοι, ότι εξουδετερώνεται ο σατανάς. Είναι ο «σύνδεσμος της τελειότητας».

Όλοι οι πειρασμοί, όταν επικρατήσουν, πράγματι μας βλάπτουν και μας φράζουν τον δρόμο. Ένα έχουν σκοπό· να διαβρώσουν την αγάπη. Ο σατανάς πλάθει

υποθέσεις και γεγονότα που στην ουσία είναι ανύπαρκτα και συγχύζει τον νου του ανθρώπου, που τον βρίσκει είτε στην κόπωση του, είτε στην αδυναμία του, είτε στην συστολή της Χάριτος· και προσπαθεί να τον πείσει να πιστέψει στις παρεξηγήσεις και να αρχίσει να μέμφεται, να πονηρεύεται, να υπονοεί, να κατηγορεί, να υποσιάζεται κατά του άλλου και έτσι χαλαρώνει τον δεσμό της αγάπης που μας οδηγεί στην τελειότητα.

Το ότι είμεθα πιστοί, αυτό δεν είναι τυχαίο, για μας ιδίως τους μοναχούς. Εμεσολάβησε προσωπικά η ενέργεια της Μακαριάς Θεότητας. Κοιτάξετε τι λέει ο Ιησούς μας. «Ουδείς δύναται ελθείν προς με, εάν μη ο Πατήρ ο πέμψας με ελκύση αυτόν» (Ιωάν. 6,44). Δεν είπε ουδείς έρχεται προς με, εάν μη ο Πατήρ μου καλέσει αυτόν. Διότι κλήση γίνεται και από μακριά, με την φωνή, με ένα σύνθημα, με ένα νεύμα, με κάποιο άλλο μέσο. Εδώ δεν είναι έτσι. Είναι έλξη. Δηλαδή λέει ο Ιησούς μας, δεν ήλθετε σε μένα, αλλά ο Πατήρ μου πρώτος σας τράβηξε, σας ήλκυσε και σας έφερε κοντά μου. Να η ενέργεια του Πατρός. Και πάλι λέει. «Ουδείς έρχεται προς τον Πατέρα ει μη δι' εμού» (Ιωάν. 14,6). Διότι «Εγώ ειμί η οδός, η Θύρα και η ζωή». Να η δευτέρα ενέργεια του δευτέρου προσώπου. Και «ουδείς» λέει ο Παύλος «δύναται ειπείν Κύριον Ιησούν, ει μη εν Πνεύματι Αγίω» (Α' Κορ. 12,3).

Και το ότι εμείς σήμερα ευρισκόμεθα μέσα στην οσμή της γνώσεως του Θεού, αυτό πλέον είναι απόδειξη – δεν είναι ένδειξη, δεν είναι σύμβολο, δεν είναι σημείο

- ότι ενήργησε η Μακαριά Θεότης μέσα στην παναγάπη Της. Γιατί ο Θεός δεν κάνει λάθη και τα χαρίσματά Του είναι αμεταμέλητα. Είδατε τότε στην δημιουργία, όταν εβουλήθη ο Θεός να κατασκευάσει την κτίση, με πόση αρμονία και θεοπρεπή σύνεση ετέθησαν τα πάντα, ούτως ώστε να είναι λίαν καλώς; Και στην κατασκευή του ανθρώπου, προετοίμασε τα πάντα - φως, γη, θάλασσα, εφύτευσε τον παράδεισο - και μετά έκανε αυτόν δια τον οποίο «τα πάντα εγεννήθησαν».

Το ίδιο και τώρα στην ανάπλαση και κάτι παραπάνω, διότι έχουμε «περίσσειαν Χάριτος», κατά τον Παύλο. Ναι, γιατί αυτή την ώρα δεν «είπε και εγεννήθησαν», ο Μονογενής Λόγος του Θεού, αλλά ήλθε προσωπικά και εφόρεσε την ιδική μας φύση και εβάδισε μαζί μας, ανέβηκε στον Σταυρό και με τα ημαγμένα Του δάκτυλα εσφράγισε την σωτηρία και κατέστρεψε την παγκόσμιο αμαρτία και συνέτριψε τον σατανά. Άνοιξε τον παράδεισο και εκαυχήθη ότι «θέλω, ίνα όπου ειμί εγώ, κακείνοι ώσι μετ' εμού, ίνα θεωρώσι την δόξαν την εμήν» (Ιωάν. 17, 24). Αυτά συγκλονίζουν. Αυτές είναι θέσεις, δεν είναι διηγήματα. Είναι η Επαγγελία του Πατρός, με λίγα λόγια, η κληρονομιά μας. Και όλα αυτά επιτυγχάνονται με την πίστη.

Κρατούντες αυτή την πίστη, ότι μας εκάλεσε ο Θεός, δεν αμφιβάλλαμε πλέον, δεν διερωτώμεθα. Εκείνο το οποίο φοβούμεθα και στενάζαμε είναι μήπως νυστάξωμε και γελαστούμε και αντί να βαδίζωμε προς ανατολάς, που είναι η κατευθύνουσα οδός, γυρίσωμε προς δυσμάς, με την ιδική μας ραθυμία. Αυτός είναι ο φόβος μας, μήπως ραθυμήσωμε, μήπως ξεχαστούμε. Αλλά πάλι και τούτα είναι έωλα, γιατί λέμε, πως είναι δυνατό να γίνει αυτό, αφού ο Θεός, εγνώριζε από πριν ότι είμεθα αδύνατοι και πάλι δεν απειποιήθη της αγάπης Του, να καλέσει και εμάς, «τα μωρά και ασθενή και τα εξουθενημένα και τα μη όντα» (Α΄ Κορινθ. 1,27-28).

Η εορτή των Προπατόρων, πράγματι μας συγκινεί. Όπως εκάλεσε αυτούς ο Θεός και τον ακολούθησαν και εβάστασαν με τον τρόπο τους τον Σταυρό τους και επέτυχαν των επαγγελιών, έτσι και εις εμάς έγινε κάτι πιο σπουδαίο. Γιατί εις εμάς υπάρχει όχι η προσδοκία, αλλά η απόδειξη του παρόντος και του μέλλοντος, που κατέχαμε δια της πίστεως προς τον Ιησού μας και δια της αποδείξεως της αγάπης Του και της Χάριτός Του, που ενεργεί μέσα στις ψυχές μας. Με αυτά ας ετοιμαζόμεθα να προσκυνήσωμε και την εορτή της γεννήσεώς Του και να εορτάσωμε την ιδική μας αναγέννηση. Αμήν.

(Γέροντος Ιωσήφ Βατοπαιδινού, Διδαχές από τον Άθωνα, Ψυχωφελή Βατοπαιδινά 8, σσ. 151-158)

<https://bit.ly/3PocNe4>